

FMFB/A-1015

Selskapet Finnmarks Vel

1945-1954

Arkivkatalog

Finnmark fylkesbibliotek
Finnmárkku fylkkagirjerájus

FINNMARK FYLKESKOMMUNE
FINNMÁRKKU FYLKKAGIELDA

2011/2018

Innhold

Innledning.....	3
Om Selskapet Finnmarks Vel.....	3
Tilvekst - Johan Bøgeberg -materialet.....	4
Om arkivet	4
Arkivfortegnelse	4
Forhandlingsprotokoller.....	4
Brevjournaler.....	4
Korrespondanse og sakdokumenter ordnet etter emne	4
Styre, årsmøte	4
Meldingsblad, biblioteksaken m.m.	5
Norden, Studielaget for Nordnorsk næringsliv	5
Ungdomsherberger-saken.....	5
Skogsaken, fylkesgartner, elgen, fredning i Pasvik m.m.	5
Korrespondanse og saksdokumenter, telegrammer	5
Medlemmer.....	6
Medlemsbøker og -lister	6
Kvitteringshefter for medlemskontingent	6
Trykksaker	6
Informasjonsbladet Finnmarks Vel	6
Informasjonsbladet Melding fra Finnmarkskontoret.....	6
Bladet Gjenreisningen	6
Rekvisita	7
Tegninger.....	7
Avisutklipp	7

Innledning

Om Selskapet Finnmarks Vel

Som følge av nedbrenning og bombing i Finnmark og Nord-Troms fra oktober 1944 til mai 1945 ble mesteparten av bygningsmassen og infrastrukturen brent og ødelagt. Mens tyskerne sprengte og brente, ble bombingene foretatt av blant annet russiske styrker. Helt øst i Finnmark ble steder som fiskeværene Båtsfjord, Bugøynes og Hamningberg og de delene i Vadsø og Sør-Varanger som ikke ble bombet, bevart. Sivilbefolkningen på nær 60 000 ble også forsøkt tvangsflyttet sørover, men omkring 25 000 gjemte seg bort til fjells og i utmark fra de tyske soldatene hadde evakuert til områdene ble frigjort av russiske styrker eller av norske politistyrker.

Juni 1945 ble det statlige organet, Finnmarkskontoret med ansvar for gjenoppbyggingen av Finnmark opprettet. I slutten av juni 1945 ble det utstedt en innbydelse i Vadsø og Sør-Varanger til å danne en frivillig velferdsforening som skulle hjelpe til med gjenreisningen av fylket.

I løpet av kort tid meldte 150 personer sin interesse for foreningen. Et orienterende møte ble avholdt i Vadsø den 10. juli 1945. På dette møtet ble det valgt et arbeidsutvalg på fire medlemmer: skolebestyrer R. Rasmussen, Aldrik Seppelæ, Johs. Helfjord og som kasserer Otto L. Eriksen. Disse skulle fortsette tegningen av medlemmer, utarbeide forslag til lover og å sammenkalle til konstituerende generalforsamling.

Arbeidsutvalgets arbeid ble i midlertidig en del forsinket på grunn reisevansker og manglende postgang. På det første møtet den 18. september 1945 ble Erling Bjørgan fra Vadsø oppnevnt til ny formann. B. Carstens fra Vadsø og Andreas Vorren fra Neiden ble varamenn. Helge Vorren fra Salttjern overtok kasserervervet inntil videre.

18. november 1945 ble Selskapet Finnmarks Vel endelig stiftet i et konstituerende møte som ble holdt i Vadsø. Arbeidsutvalgets forslag til lover ble enstemmig vedtatt. Et nytt styre ble valgt med følgende sammensetning: Erling Bjørgan som formann, Rudolf Olsen fra Vardø som nest formann og Helge Vorren som kasserer. De andre medlemmer i styret var fru Hustad fra Kjøllefjord og lensmann Georg Næss fra Karasjok, Fru Therese Heitmann fra Alta og ordfører Albriksen fra Hammerfest.

Foreningen skulle virke for Finnmarks snarlige gjenoppbygging og den kulturelle utvikling «ved å spredning av god lektyre, brosjyrer og ved foredrag og virke for opprettelse av biblioteker så vidt mulig i alle bygder og på større steder slik at all gagnlig lektyre kan bli tilgjengelig for flest mulig». I arbeidsplanen sto det blant annet om utbygging av organisasjon, gjenreisningen, kommunikasjoner, undervisning, biblioteksaken, skogsaken og opplysningsarbeid. Av de viktigste sosiale tiltak som selskapet hadde på programmet var elektrisitet, vannforsyning, vegspørsmål, kommunikasjoner og bedre skoler.

Tilvekst - Johan Bøgeberg -materialet

En ny avlevering fant sted i høsten 2016 da Anne-Karin Jungård avleverte arkivmateriale etter sin bestefar Johan Jørgen Bernhard Bøgeberg (1894 – 1975) fra Lebesby. Johan Bøgeberg var styreleder for Selskapet Finnmarks Vel fra september 1947.

Om arkivet

Arkivet utgjør 1,2 hyllemeter.

Arkivet er ordnet og katalogisert i Finnmark fylkesbibliotek november 2010. Tilveksten ble ordnet og katalogisert januar 2018.

Arkivfortegnelse

Forhandlingsprotokoller

1.	1945 – 1950	Forhandlingsprotokoll
2.	1950	Forhandlingsprotokoll

Brevjournaler

3.	1945 – 1949	Brevjournal
4.	1950 – 1951	Brevjournal

Korrespondanse og sakdokumenter ordnet etter emne

Styre, årsmøte

5.	1945	Opprettelse av Finnmarks Vel, «Litt historikk»
	1946 – 1947	Styre- og årsmøter, Hurtigrute-saken, elektrisitetssaken, «Radioapparat til Finnmark»-saken
	1947	Møtedokumenter
	1949	«Til ekspedisjon»
	1949 – 1950	Styre
	1949 – 1950	Årsmøte
	1949	Igangsetting av lotteri

1948 – 1950 Ombudsmenn – kommunene, foreninger

Meldingsblad, biblioteksaken m.m.

6.	1948 – 1950	Meldingsblad
	1948	«Landshusmorens ønskehus» - informasjonshefte og fotografier, som er registret i fotoarkivet. 10278:001-004
	1950	Lovendringen
	1948 – 1951	Historieskriving
	1949 – 1950	Minnesmerke over kjente menn og kvinner i Finnmark
	1948 – 1949	Biblioteksaken
	1948 – 1951	Skoleungdomshjelpen

Norden, Studielaget for Nordnorsk næringsliv

7	1947 – 1953	Norden - korrespondanse og saksdokumenter, to mapper
	1948	Norden – statutter
	1948 – 1950	Studielaget for nordnorsk studielaget, to mapper
	1949	Skriv fra Hammerfest handelsstand

Ungdomsherberger-saken

8.	1949 – 1950	Ungdomsherberger, ungdommens reiseforening, fire mapper

Skogsaken, fylkesgartner, elgen, fredning i Pasvik m.m.

9.	1947 – 1951	Skogselskap
	1949	Skogen i Havnedalen
	1948 – 1952	Fredning av Pasvik
	1948	Elektrisitet
	1950	Nordkappveien og bureisingen i Pasvik
	1949	Elgen i Finnmark
	1948 – 1949	Fylkesgartner

Korrespondanse og saksdokumenter, telegrammer

(9.)	1945 – 1954	Korrespondanse og saksdokumenter, to mapper
10.	1945 – 1948	Korrespondanse og saksdokumenter, fem mapper
	1946 – 1947	Telegrammer

Medlemmer

Medlemsbøker og -lister

11.	1945 – 1950	Medlemsbok (protokoll)
12.	1945 – 1950	Medlemsbok (protokoll)
13.	1945 – 1948	Medlemsliste (protokoll)
14.	1947 – 1948	Tegningslister (løse sider)

Kvitteringshefter for medlemskontingent

15.	1946 – 1950	Kvitteringshefter og kvitteringer for medlemskontingent

Regnskap

16.	1948 – 1950	Dagbok
17.	1945 – 1948	Kassabok
18.	1949 – 1950	Kassabok
19.	1947 – 1951	Anvisningsbok
20.	1948	Anvisningsbok – kladdebok
21.	1950	Kvitteringsbok
22.	1950	Sparebankbok og kassabok
23.	1948 – 1951	Inntekts- og utgiftsbilag
24.	1947 – 1954	Korrespondanse og saksdokumenter ang. regnskap

Trykksaker

Informasjonsbladet Finnmarks Vel

25.	1946 – 1951	Fire mapper

Informasjonsbladet Melding fra Finnmarkskontoret

(25.)	1946 – 1947	To mapper

Bladet Gjenreisningen

Publikasjon for befolkningen i Finnmark og Nord-Troms

(25.)	1946 – 1947	En mappe

Rekvisita

(25.) Konvolutter, adresselapper og andre rekvisita

Tegninger

26. Tegninger av "Landshusmorens ønskehus". Tegnet av arkitekt Ingeborg Krafft. Til sammen 8 tegninger:

1. Vestfasaden, snitt av planen i første etasje
2. Sydfasaden
3. Østfasaden og kjellerplan
4. Nordfasaden
5. Kjøkkenet
6. Kjøkkenet
7. Gårdsanlegget
8. Matboden

Avisutklipp

(26.) 1945 – 1948 Avisutklipp